

**KAIVOSLUVASSA ANNETTAVIEN SEKÄ YLEISTEN JA YKSITYISTEN ETUJEN  
TURVAAMISEKSI TARPEELLISTEN MÄÄRÄYSTEN TARKISTAMINEN**

Kaivoslaki (621/2011) 52 § ja 62 §

**Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (Tukesin) laatima yhteenveto kuultavasta kohteesta**

**Kaivospiirin haltija**

Boliden Kevitsa Mining Oy  
y-tunnus: 2345699-1  
Kotipaikka: Sodankylä, Suomi

**Yhteystiedot:**

Boliden Kevitsa Mining Oy  
Kevitsantie 730  
99670 Petkula

**Lisätietoja antaa:**

Johanna Holm, puh. 040-664 0330

**Kaivospiiri**

Kevitsa (KaivNro 7140)

**Sijainti**

Sodankylä (Kaivospiirin kartta on esitetty liitteessä 1)

**Kuulemisen peruste ja asian vireille tulo**

Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden päätös 12.7.2023 (Dnro  
20271/03.04.04.04.33/2021):

*”Oikeudellinen arviointi*

*Kevitsan kaivospiirin alueella sekä sen lähiympäristössä sijaitsee ELY-keskuksen lausunnossa mainittuja luonnonsuojelulain mukaisia luonnonarvoja. Osa näistä luonnonarvoista on havaittu vuonna 2018 sen jälkeen, kun kaivostoiminta kaivospiirillä on jo aloitettu. Valituksenalaisessa päätöksessä tai Tukesin Kevitsan kaivospiirille 4.4.2018 antamassa päätöksessä ei ole annettu lupamääräyksiä kaivostoiminnasta luonnonarvoille aiheutuvien haitallisten vaikutusten välttämiseksi tai rajoittamiseksi. Valituksenalaisessa päätöksessä Tukes on todennut, että luonnonsuojeluun liittyvät kysymykset on huomioitu jo alueita perustettaessa ja ympäristöluvissa, eikä Tukesilla ole toimivaltaa luonnonsuojeluun liittyvien määräysten antamiseen.*

*Hallinto-oikeus toteaa, että kaivoslain mukaista lupa-asiaa ratkaistaessa on noudatettava muun ohella, mitä luonnonsuojelulaissa ja sen nojalla säädetään. Tämä tarkoittaa sitä, että kaivoslain mukaisessa lupaharkinnassa viranomaisen on tunnistettava, mitä rajoituksia luonnonsuojelulainsäädännöstä mahdollisesti seuraa, ja toimivaltansa puitteissa annettava tarpeelliset määräykset kaivostoiminnasta luonnonsuojelulaissa tarkoitetuille luonnonarvoille aiheutuvien haitallisten vaikutusten välttämiseksi tai rajoittamiseksi. Tällöin muusta kuin ympäristönsuojelulaissa tarkoitetusta päästöstä aiheutuvasta ympäristön pilaantumisesta on lähtökohtaisesti annettava tarpeelliset määräykset kaivoslain mukaisessa lupamenettelyssä. Myös kaivoslain mukaisten lupamääräysten tarkistamista koskevassa päätöksessä lupamääräykset on asetettava siten, että luvan myöntämisen edellytykset edelleen täytyvät.*

*Valituksenalaisessa päätöksessä ei ole huomioitu lainkaan kaivospiirin alueella tai kaivostoiminnan vaikutusalueella sijaitsevia luonnonarvoja. Valituksenalaisesta päätöksestä tai Tukesin hallinto-oikeudelle toimittamista, lupaharkintansa perusteena olleista asiakirjoista ei myöskään ilmene, millä tavalla ja miltä osin luonnonarvot on huomioitu muiden kaivoslain nojalla tehtyjen päätösten tai ympäristönsuojelulain mukaisen lupamenettelyn yhteydessä. Asiassa ei näin ollen voida varmistua siitä, aiheutuuko toiminnasta luonnonsuojelulaissa tarkoitettuja kiellettyjä seurauksia. Tämän vuoksi Tukesin ei voida katsoa hallintolain 31 §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla huolehtineen asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä ja ottaneen lupaharkinnassaan riittäväällä tavalla huomioon kaivospiirillä ja kaivospiirillä harjoitettavan kaivostoiminnan vaikutusalueella esiintyvien luonnonarvojen suojelemiseen liittyviä seikkoja. Asia on tämän vuoksi palautettava Tukesille uudelleen käsiteltäväksi.*

*Valituksenalaisessa päätöksessä asetetun vakuuden osalta hallinto-oikeus toteaa, että kaivoslain 108 §:n mukainen vakuus asetetaan kaivostoiminnan lopetus- ja jälkitoimenpiteiden varmistamiseksi sen varalta, että toiminnanharjoittaja laiminlyö velvollisuutensa. Vakuuden määrää asetettaessa lupaviranomaisen on erityisesti arvioitava kaivoslain 143, 144 ja 150 §:ssä säädettyjen velvoitteiden hoitamisesta aiheutuvat kustannukset. Vakuuden on oltava riittävä kaivostoiminnan laatu ja laajuus, toimintaa varten annettavat lupamääräykset ja muun lain nojalla vaaditut vakuudet huomioon ottaen. Vakuus on riittävä vain, jos vakuussummasta voidaan kaikissa tapauksissa maksaa laiminlyötyjen jälkihoitotoimien suorittamisesta syntyvä ulkopuolisen yrittäjän arvonnalisäverollinen lasku (KHO 2017:24).*

*Asiassa saadun selvityksen mukaan Tukes on hyväksynyt toiminnanharjoittajan esittämät kaivostoiminnan lopetus- ja jälkitoimenpiteet ja asettanut luvansaaajan 8.1.2021 esittämän laskelman mukaisen määrän kaivoslain mukaiseksi kaivostoiminnan lopetus- ja jälkihoitotoimenpiteitä varten asetettavaksi vakuudeksi. Valituksenalaiseen päätökseen tai Tukesin lausuntonsa liitteenä hallinto-oikeudelle toimittamiin asiakirjoihin ei ole kuitenkaan sisältynyt sellaisia kululaskelmia tai muutakaan selvitystä asetetun vakuuden laskentaperusteista, jotta vakuuden riittävyttä voitaisiin luotettavasti arvioida.*

*Edellä selostetun perusteella Tukesin ei voida katsoa hallintolain 31 §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla huolehtineen asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä tai arvioineen vakuuden määrää valituksenalaisen päätöksen tekohetkellä voimassa olleen kaivoslain 108 §:ssä (621/2011) edellytettyihin arviointikriteereihin perustuen. Kun oikeudelliset edellytykset vakuuden riittävyden arvioimiseksi puuttuvat, valituksenalainen päätös on myös vakuutta koskevalla valitusperusteella kumottava ja asia palautettava Tukesille uudelleen käsiteltäväksi.*

*Asian tultua edellä lausutuilla perusteilla ratkaistuksi, lausuminen muista valitusperusteista ei ole tarpeen.*

*Asiaa uudelleen käsitellessään Tukesin on toimivaltansa puitteissa tarvittaessa annettava tarpeelliset määräykset kaivostoiminnasta luonnonsuojeluarvoille aiheutuvien haitallisten vaikutusten välttämiseksi tai rajoittamiseksi. Vakuuden riittävyttä arvioidessaan Tukesin on otettava huomioon kaivospiirillä harjoitettavan kaivostoiminnan luonne ja vaikutukset sekä arvioitava kaivoslain 143, 144 ja 150 §:ssä säädettyjen tarpeellisten lopetus- ja jälkitoimenpiteiden sekä näiden velvoitteiden hoitamisesta aiheutuvien kustannusten vakuustarpeen lisäksi 1.6.2023 voimaan tulleen kaivoslain 108 §:ssä (505/2023) säädetty muu vakuustarve. Kaivoslain mukaisia tarpeellisia lopetus- ja*

*jälkihoitotoimenpiteitä arvioitaessa tai vakuutta asetettaessa Tukesin ei tule tyytyä ainoastaan toiminnanharjoittajan itsensä määrittelemiin lopetus- ja jälkihoitotoimenpiteisiin ja niistä esitettyyn kustannusarvioon.*

*Valittajan vaatimien asian uudelleen käsittelemistä koskevien ehtojen osalta hallinto-oikeus toteaa, ettei hallinto-oikeuden toimivaltaan kuulu valittajien tarkoittamien ehtojen asettaminen Tukesille asian uudelleen käsittelyä varten.”*

Kuulemisen peruste on kaivoslain (621/2011) 52.3 §, 62 §, 108 § ja 109 §.

### **Kaivosluvassa annettaviin sekä yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisiin määräyksiin liittyvä kaivoslainsäädäntö**

Kuulutusasiakirjan liitteessä 2 on esitetty lupamääräysten tarkistamisen perusteena olevat kaivoslain kohdat (52.3 §, 62 §, 108 § ja 109 §) sekä lainkohtien yksityiskohtaiset perustelut hallituksen esityksistä HE 273/2009 ja HE 126/2022, joista jälkimmäinen sisältää perustelut kaivoslain muuttamisesta (505/2023, tullut voimaan 1.6.2023).

### **Kevitsan kaivospiirille annetut lupamääräykset 24.6.2014**

#### Lupamääräys 1

Kaivostoiminta ei saa aiheuttaa haittaa ihmisten terveydelle tai vaaraa yleiselle turvallisuudelle.

Perustelut: Kaivoslaki 18 §

#### Lupamääräys 2

Kaivostoiminnasta ei saa aiheutua huomattavaa haittaa yleiselle tai yksityiselle edulle eikä yleisen tai yksityisen edun loukkausta.

Perustelut: Kaivoslaki 18 §

#### Lupamääräys 3

Kaivostoiminta tulee järjestää siten, ettei louhinnassa ja esiintymän hyödyntämisessä tapahdu kaivosmineraalien ilmeistä tuhlausta, eikä toiminnalla vaaranneta tai vaikeuteta kaivoksen mahdollista tulevaa käyttöä ja louhimistyötä.

Perustelut: Kaivoslaki 18 §

#### Lupamääräys 4

Kaivosluvan haltija on velvollinen vuosittain toimittamaan kaivosviranomaiselle selvityksen esiintymän hyödyntämisen laajuudesta ja tuloksista tämän luvan mukaiselta alueelta. Selvityksessä on ilmoitettava louhitun malmin ja sivukiven määrä, kaivoksella käsitellyn pintamaan määrä tonneina, kaivoksella tuotetun rikasteen tai vastaavan välituotteen määrä tonneina, kaivoksella työskentelevien henkilöiden määrä henkilötyökuukausina ja erittely kaivoslain 17 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetuista kaivostoiminnan sivutuotteista.

Perustelut:

Kaivoslaki 18 § 2 momentti ja valtioneuvoston asetus kaivostoiminnasta (391/2012) 31 §

#### Lupamääräys 5

Kaivosluvan haltijan on asetettava 770 000 euron suuruinen omavelkainen pankkitakaus Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle kaivoslain mukaisia lopetus- ja jälkitoimenpiteitä varten.

Kaivosvakuus on asetettava viimeistään vuoden kuluttua tämän päätöksen antamisesta.

Perustelut:

Toiminnan päätyttyä kaivosalue saatetaan sellaiseen kuntoon, ettei ympäristö tai yleinen turvallisuus ole uhattuna, eikä liikkumista alueella ole syytä tarpeettomasti rajoittaa. Kaivoksen jälkihoito- ja jälkitarkkailusuunnitelmaa päivitetään säännöllisesti vastaamaan muuttuneita olosuhteita. Purkutöissä käsiteltävät materiaalit pyritään kierrättämään. Louhoksen reunat luiskataan ja maisemoidaan. Louhos aidataan teräsverkkoaidalla ja varustetaan varoituskyltein. Avolouhoksesta poistetaan kaikki tarpeettomat rakenteet kuten koneet ja laitteet, putkilinjat ja sähkökaapelit. Louhokseen johtavat ajotiet suljetaan suurilla kivenlohkareilla.

Toiminnan päätyttyä alueelle pyritään löytämään soveltuvaa teollisuus- tai muuta hyötykäyttöä. Mikäli korvaavaa toimintaa ei löydy, kaikki rakennukset ja rakenteet puretaan, alue maisemoidaan ja saatetaan yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon. Prosessilaitteet pyritään myymään uusiokäyttöön.

Pumppaamot sekä putki- ja sähkölinjat puretaan ja materiaalit kierrätetään. Maanalaiset kaapelit ja putkilinjat poistetaan. Kaivoslain mukainen vakuuspäätös perustuu yhtiön jälkihoitosuunnitelmaan. Kaivosvakuus muodostuu tässä vaiheessa seuraavasti:

#### 1. Avolouhos:

- avolouhosjärven rantojen luiskaaminen 1:4 kaltevuuteen maanpinnasta 2 syvyyteen lopullisen vedenpinnan alapuolelle. Kokonaiskustannusarvio on 550 000 €

- avolouhosalueen aitaaminen, kustannusarvio 50 000 €

Tällä hetkellä avolouhosalueesta on otettu käyttöön noin kolmasosa.

Avolouhoksen osalta vakuudeksi määrätään tässä vaiheessa 200 000 €.

#### 2. Rakennukset, koneet ja laitteet:

Rakennusten purkamisen kustannusarvio on 1 000 000 €.

Rakennusterästen kierrätyksestä on arvioitu saatavan myyntituloja 730 000 €. Kaivoksen toiminnan arvioidaan jatkuvan vielä hyvin pitkään.

Rakennuksien jatkokäyttöä on täten vielä tässä vaiheessa mahdotonta arvioida. Tämän johdosta kaivosviranomainen asettaa rakennuksien, koneiden ja laitteiden poistamiseksi tarvittavaksi vakuudeksi tässä vaiheessa 270 000 €.

#### 3. Sähkölinjat, vesivarastoallas, pumppaamot ja putkilinjat

Kustannusarvio sähkölinjojen, pumppaamojen ja putkilinjojen poistamiseksi sekä vesivarastoaltaan käytöstä poistamisen osalta huomioiden kierrätyksestä saatavat tulot on 300 000 €.

Kaivoslaki 108 §, 109 § ja 181 §

#### Lupamääräys 6

Lupamääräykset tarkistetaan 1.6.2019. Mikäli Kevitsan kaivospiirin toiminnassa tapahtuu tai havaitaan (Tukesin kaivostarkastuksissa) oleellisia muutoksia, tarkistusväliä aikaistetaan.

Perustelut: Kaivoslaki 62 §

**Kevitsan kaivospiirille annetut uudet lupamääräykset kaivospiirin laajentamista koskevassa päätöksessä 4.4.2018 kaivoslain (621/2011) 52§ 3 momentin ja 125 § nojalla, jotka täydentävät ja tarkentavat 24.6.2014 annettuja lupamääräyksiä**

#### LUPAMÄÄRÄYS 1

Kaivostoiminnan harjoittajan tulee huolehtia riittävästä kaivosturvallisuuden kannalta keskeisen henkilöstön koulutuksesta, opastuksesta ja ohjauksesta ja että kaikki kaivoksessa (laajennusalueella) toimivat henkilöt ovat riittävästi tietoisia kaivosturvallisuudesta ja kaivosturvallisuuden edellyttämistä toimenpiteistä. Kaivoksessa työskentelevien henkilöiden osaamisesta ja koulutuksesta on tarkemmin säädetty valtioneuvoston asetuksessa kaivosturvallisuudesta (1571/2011) 8 §.

Perustelut: Kaivoslaki 125 §

#### LUPAMÄÄRÄYS 2

Kaivostoiminnan harjoittajan tulee laatia (tarkistaa kaivoksen sisäinen pelastussuunnitelma laajennusalueeseen soveltuvaksi) kaivostoimintaa varten kaivoksen sisäinen pelastussuunnitelma kaivoslain (621/2011) 115 §:n mukaisesti. Kaivoksen sisäisestä pelastussuunnitelmasta on lisäksi säädetty valtioneuvoksen asetuksessa (1571/2011) 4 - 7 §.

Perustelut: Kaivoslaki 125 §

#### LUPAMÄÄRÄYS 3

Kaivostoiminnan harjoittajan on kaivoksen suunnittelussa ja rakentamisessa sekä kaivostoiminnassa otettava huomioon, että kaivostoiminta voidaan lopettaa ja kaivos sulkea turvallisesti.

Perustelut: Kaivoslaki 125 §

#### LUPAMÄÄRÄYS 4

Kaivostoiminnan harjoittajan tulee laatia ja toimittaa kaivosviranomaiselle ennen kaivostoiminnan aloittamista kaivoksen yleissuunnitelma (yleissuunnitelman päivittäminen laajennusalueen osalta). Yleissuunnitelman sisällöstä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksessa kaivosturvallisuudesta (1571/2011) 14 §.

Perustelut: Kaivoslaki 125 §

#### LUPAMÄÄRÄYS 5

Kaivostoiminnan harjoittajan tulee laatia ja toimittaa kaivosviranomaiselle ennen kaivostoiminnan aloittamista selvitys vaarojen selvittämisestä ja arvioinnista (laajennusalueen osalta) kaivoslain 114 § mukaisesti.

Perustelut: Kaivoslaki 125 § ja 114 §

#### LUPAMÄÄRÄYS 6

Kaivostoiminnan harjoittajan tulee toimintoja suunnitellessaan ylläpitää ja järjestää esteetön metsäautotieyhteys sekä metsätalouden, porotalouden että virkistyskäytön tarpeisiin kaivoksen pohjois- ja sitä kautta myös itäpuolelle.

Perustelut: Kaivoslaki 18 §

#### LUPAMÄÄRÄYS 7

Kaivostoiminnan harjoittajan tulee varmistaa palstan 758-412-7-12 koillisosaan esteetön pääsy tai rakentaa tarvittaessa uusi vastaava kulkuyhteys.

Perustelut: Kaivoslaki 18 §

#### LUPAMÄÄRÄYS 8

Kaivospiirin aktiivinen työalue tulee aidata ja sekä aitojen että tiestön suunnittelu tulee tehdä kaivosyhtiön ja paliskunnan välisenä yhteistyönä.

Perustelut: Kaivoslaki 52.3 §, kohta 4

#### LUPAMÄÄRÄYS 9

Kaivosyhtiön on tarvittaessa korvattava Oraniemen paliskunnalle kaivosalueen pohjoispuolella, kaivospiirin laajenemisalueella, sijaitsevan paliskunnan Vaiskonselän erotusaidan, porokämpän ja laidunkiertaidan purkaminen ja siirto.

Perustelut: Kaivoslaki 52.3 §, kohta 4

#### LUPAMÄÄRÄYS 10

Kaivostoiminnan harjoittajan on tehtävä keskinäinen sopimus poronhoitoon kohdistuvien vaikutusten seurannasta ja korvattava seurannan perusteella

todetut mahdolliset haitat paliskunnalle. Seuranta voidaan huomioida kaivosyhtiön ja paliskunnan välisessä korvaussopimuksessa tai ympäristöluvituksen yhteydessä tapahtuvassa tarkkailuohjelmien tarkistamisessa.

Perustelut: Kaivoslaki 52.3 §, kohta 4

#### LUPAMÄÄRÄYS 11

Kaivosyhtiön ja paliskunnan tulee tehdä kaivostoiminnan laajennusalueen vaikutusten osalta korvaussopimus kaivosyhtiön aloitteesta paliskunnalle aiheutuvien laidunmenetysten, poronhoidon rakenteisiin ja järjestelyihin liittyvän työmäärän lisääntymisen, puuston hakkaamisen ja porojen alueelta poistamisesta aiheutuvien kulujen kattamisen osalta. Lupamääräykset 6, 8, 9 ja 10 voidaan sisällyttää laajennusaluetta koskevaan uuteen korvaussopimukseen.

Perustelut: Kaivoslaki 52.3 §, kohta 4

### **Kaivosyhtiön selvitys yleisten ja yksityisten etujen turvaamisesta**

Kaivosyhtiön selvitys yleisten ja yksityisten etujen turvaamisesta on esitetty kuulutusasiakirjan liitteessä 3.

### **Esitys kaivosvakuuden suuruudesta ja vakuuden lajista**

Kaivosyhtiön arvio kaivoslain mukaisesta vakuudesta on esitetty liitteessä 4.

Kaivosyhtiö on esittänyt kaivoslain nojalla määrättäväksi vakuudeksi 10 240 265 euroa (ALV 0 %).

Vakuuden lajiksi yhtiö on esittänyt omavelkaista pankkitakausta.

### **Tukesin lisätietoja maanomistajille**

Tukes pyytää huomioimaan seuraavaa:

Kaivospiiritoimituksessa tai kaivostoimituksessa määrätty kiinteistökohtaiset korvaukset sekä korvaukset mahdollisista kaivostoiminnan aiheuttamista vahingoista ja haitoista eivät kuulu tähän kuulemismenettelyyn eivätkä sen jälkeiseen päätöksentekoon.

Näihin asioihin liittyviä muistutuksia/mielipiteitä ei siis huomioida tässä kuulemismenettelyssä eikä sen jälkeisessä päätöksenteossa. Edellä mainituissa asioissa toimivaltainen viranomainen on Maanmittauslaitos.

### **Lausuntopyynnöt, asianosaisten kuuleminen ja asiasta tiedottaminen**

Tukes pyytää ennen päätöksentekoa asiasta lausunnot Sodankylän kunnalta, Lapin ELY-keskukselta, Lapin liitolta, Metsähallituksella, Paliskuntain yhdistykseltä ja Oraniemen paliskunnalta.

Ennen asian ratkaisemista Tukes varaa asianosaisille tilaisuuden tehdä muistutuksia lupa-asian johdosta. Muille kuin asianosaisille Tukes varaa tilaisuuden ilmaista mielipiteensä lupaa koskevassa asiassa.

Asia annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella Tukesin verkkosivuilla. Tieto kuulutuksesta julkaistaan myös Sodankylän kunnan yleisessä tietoverkossa.

Tukes tiedottaa kuulutuksen julkaisemisesta Lapin Kansa -lehdessä. Kuulutuksesta annetaan erikseen tieto asianosaisille.

Kaivoslaki 37 §, 39 § ja 40 § sekä valtioneuvoston asetus kaivostoiminnasta 25 §

### **Jatkotoimenpiteet kuulemismenettelyn jälkeen**

Kaivosyhtiölle ja muille asianosaisille on varattava tilaisuus selityksen antamiseen sellaisista lausunnoista ja muistutuksissa esitetyistä vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun. Selityksen johdosta asianosaisille on varattava tilaisuus vastaselityksen antamiseen, jos selitys saattaa vaikuttaa asian ratkaisuun. Kaivoslaki 42 §

### **Liitteet**

1. Kaivospiirin kartta
2. Kaivosluvassa annettaviin sekä yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisiin määräyksiin liittyvä kaivoslainsäädäntö
3. Kaivosyhtiön selvitys yleisten ja yksityisten etujen turvaamisesta
4. Kaivosyhtiön arvio kaivoslain mukaisesta vakuudesta